

SHEPARD FAİREY’NİN AFİŞ TASARIMLARINDA BİR ANLATIM ÖGESİ OLARAK PORTRİ KULLANIMI USE OF PORTRAIT AS AN EXPRESSION ELEMENT OF SHEPARD FAİREY’S POSTER DESIGNS

Fahrettin GEÇEN^{1*}, Tarık YAZAR²⁺

¹ Resim Bölümü/Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye

² Görsel İletişim Tasarımı Bölümü /Güzel Sanatlar Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye

*Corresponding author: fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

+Speaker: tarik yazar08@gmail.com

Presentation/Paper Type: Oral / Full Paper

Özet- Resim, salt bir sanatsal ifade tarzı olmanın dışında disiplinler arası bilim dallarının yardımcı elemanı olabilmektedir. Bu disiplinler arası alanlardan biri grafik tasarımıdır. Farklı anlatım türleri bulunan afiş tasarımlarında doğrudan mesaj iletimi açısından portre kullanımı dikkat çekmektedir. Grafik tasarım ürünleri genel olarak alıcıya bir mesaj iletmeye amaç güder. Öğrenme ve farkındalığın oluşmasında alıcının en iyi algılama biçimini genellikle görseller oluşturmaktadır. Afiş tasarımı tanıtım rolünü oynarken görsellerle beslenmekte ve mesajını yardımcı öğelerle iletmektedir. Bu araştırma nitel araştırma deseni olmakla birlikte sanatçı ve eserleri hakkında bilgiler toplanmıştır. Grafik tasarım ürünlerinde kullanılan resimlerin, mesajın iletimine olan katkısını ve önemini vurgulamak için dünyaca ünlü Amerika’lı Grafik Tasarımcı Shepard Fairey araştırmada örneklem olarak ele alınmıştır. Erişilen veriler doğrultusunda Sanatçının portre kullanarak tasarladığı 10 afiş tasarımı betimsel analiz yöntemiyle irdelenerek evreni oluşturmuştur.

Araştırmanın temel amacı; Güney Carolina doğumlu grafik tasarımcı ve illüstratör Shepard Fairey’nin tasarımları çerçevesinde grafik tasarım ürünü olarak afiş tasarımlarında portre kullanımının önemini ortaya çıkarmaktır. Grafik tasarımcıların resmi, önemli bir iletişim aracı olarak afiş tasarımlarında kullanmasının önemini ortaya çıkarmanın araştırma açısından önem taşıdığı düşünülmektedir. Araştırma sonucunda sanatçının, afiş tasarımlarında kültürel değerlere uygun form ve motifler kullandığı, afişlerinde yer alan portrelerde kullandığı lekesel renklerle üç boyut ve ton etkisi vermeye çalıştığı, afişte kullandığı portrelerin uygulamasında free hand ve illüstratör gibi vektörel tabanlı grafik tasarım programları kullandığı, bir anlatım ve ifade biçimi olarak portre tasarımları yoluyla siyasi ve sosyal mesajlar vermeye çalıştığı görülmüştür.

Keywords- Afiş Tasarımı, Resim, Portre, Grafik Tasarım, Shepard Fairey.

Abstract- In addition to being a mere artistic expression, painting can be an assistant to interdisciplinary disciplines. One of these interdisciplinary areas is graphic design. Poster designs with different types of expression draw attention to the use of portraits in terms of direct message transmission. Graphic design products are intended to convey a message to the recipient in general. In the formation of learning and awareness, the best perception of the recipient is usually visual. Banner design plays the role of publicity and feeds visuals and convey the message with these helpful elements. Although this research is qualitative research pattern, information about artists and their works has been collected. In order to emphasize the importance and contribution of the graphic design products to the transmission of the message, graphic designer Shepard Fairey, the world-famous American Graphic Designer, has been taken as a sample in the research. According to the data accessed, 10 posters designed by the artist using portraits have been examined by using descriptive analysis method and created the universe.

The main purpose of the research is to illustrate the importance of portrait design as a graphic design product within the framework of the designs of South Carolina-born graphic designer and illustrator Shepard Fairey. It is thought that it is important to reveal the importance of graphic designers to use the picture as an important communication tool in banner design. As a result of the research, it was observed that the artist used forms and motifs suitable for cultural values in poster designs, tried to effect three dimensions and tones with the stainless colors used in portraits on posters, and used vector-based graphic design programs such as hand and illustration in the free application of the posters, and tried to give political and social message by his works.

Keywords- Banner Design, Painting, Portrait, Graphic Design, Shepard Fairey.

1-Giriş

Grafik tasarım alan olarak çok amaçlı kullanım kapasitesine sahiptir. Kimi zaman bir reklam afişi olurken kimi zaman vasfının ötesine geçerek sosyal bir mesaja dönüşebilmektedir. Grafik tasarımın çok

yönlülüğü, grafik tasarımcıları afiş tasarımı gibi gereçler ile toplumların ve insanların iletişim amaçlı olarak kendilerini ifade etmelerinde bir araç olarak kullanmalarını sağlamıştır. Grafik tasarımlarında yeni teknolojik araç gereçlerin yanı sıra vektörel ve piksel

tabanlı programların yanı sıra üç boyutlu programlar da kullanılmaktadır. Bu programlardan bazıları, Adobe Photoshop, Adobe İllüstratör, Adobe In Design, Adobe After Effect, Free Hand, Cinema 4D gibi programlardır. Bu türden programlarla tasarımcılar fotoğraf üzerinde değişiklikler yapabilmektedir. Tasarım sürecinde yapılan değişikliklerle fotoğraflar her türlü değişime uğrayabilmektedir. Birçok grafik tasarımcısı programlar aracılığıyla fotoğrafı resme dönüştürerek afişlerde, bilboardlarda, raketlerde, katalog sayfalarında, broşürlerde ve web sayfalarında kullanabilmektedirler. Fotoğrafı resme dönüştürüp afişlerinde kullanan sanatçılardan biri de Shepard Fairey'dir.

Güney Carolina doğumlu grafik tasarımcı ve illüstratör Shepard Fairey Amerikan grafik sanatçısı ve sosyal aktivisttir. Banksy de dahil olmak üzere sokak sanatı hareketinin bir parçasıdır. Fairey, geleneksel ve ticari sanat arasındaki sınırı, baskı, duvar resimleri, çıkartmalar ve posterler aracılığıyla kamusal alanlarda sosyal eleştiri markasını iletişim kurarak, tip ve görüntü yoluyla bulanıklaştırıyor. "Sanat her zaman dekoratif veya yatıştırıcı olması anlamına gelmez, aslında rahatsız edici konuşmalar oluşturabilir ve rahatsız edici duyguları uyarabilir" demiştir. En çok tanındığı ve kendisini sanatçı olarak ortaya çıkaran eseri ise Barak Obama'yı resmettiği afiş tasarımıdır. Bu tasarımda Barak Obama'nın portresini doğrudan kullanmıştır. (<http://www.artnet.com/artists/shepard-fairey/>).

2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı; Grafik tasarım ürünü olarak tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu bir mesajı iletmek veya bir ürünü tanıtmak amacıyla hazırlanan afiş tasarımlarında portre kullanımının önemini ortaya çıkarmaktır.

3. Araştırmanın Önemi

Afiş tasarımları genel olarak bir mesajı iletmek veya bir ürünü tanıtmak amacıyla yapılır. Özellikle seçim dönemlerinde birçok ülkede siyasi liderler kendilerini ve politikalarını tanıtmak amacıyla afiş tasarımları yaptırmaktadırlar. Bu afiş tasarımları aracılığıyla halka ulaşarak kendilerini ifade ederler. Tasarımcılar bu tür afiş tasarımlarında çoğunlukla ilgili kişinin doğrudan fotoğrafını kullanarak tasarım yaparlar. Ancak fotoğrafın salt, yalın olarak kullanımının dışında ona artı bir değer katarak algıda seçiciliği arttırabilmek için fotoğraf üzerinde değişiklikler yaparak dikkat çekiciliği arttırmaya çalışmaktadırlar. Grafik tasarımcılarının portre resmini önemli bir araç olarak afişlerde kullanmasının önemini ortaya çıkarmanın araştırma açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.

4. Yöntem

Bu araştırma, nitel araştırma deseni olmakla birlikte literatür taraması ile sanatçı ve eserleri hakkında bilgiler toplanmıştır. Grafik tasarım ürünü olarak tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu mesajı iletmek veya bir ürünü tanıtmak amacıyla hazırlanan afiş tasarımlarında portre kullanımının önemini ortaya çıkarmak için dünyaca ünlü Amerikalı Grafik Tasarımcı Shepard Fairey araştırmanın

örneklemine oluşturmuştur. Sanatçının birçok afiş tasarımı içerisinde dikkat çeken ve ilgi uyandıran 10 ayrı afiş tasarımı betimsel analiz yolu ile irdelenmiş ve sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmada grafik tasarım ve resim arasında disiplinler arası bir ilişki kurulmaya çalışılmıştır.

5. Afiş Tasarımlarında Portre Kullanımı

Afiş, tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu bir mesajı iletmek veya bir ürünü tanıtmak amacıyla hazırlanan ve karşımıza hemen her yerde her an çıkabilecek grafik ürünlerdir (<http://www.gelisenbeyin.net/afis.html>).

Afiş tasarımlarında görsellerin kullanımı kimi zaman vazgeçilmez bir unsurdur. Bu vazgeçilmezlikle birlikte afiş tasarımlarının alıcıya verdiği mesajın etkililiği büyük önem taşımaktadır. Afiş tasarımcıları görselleri kullanırken alıcıda etki yaratmak için çeşitli yollar kullanmaktadır. Fotoğraf görselleri bazen etkinliğini kaybederek alıcı üzerinde çarpıcı bir etki yaratamayabilir.

Grafik tasarımcıları afiş tasarımlarında fotoğraf görsellerini kullanırken stilizasyon yaparak soyut formlara dönüştürme yollarını kullanmaktadırlar. Teknolojik gelişimlerle birlikte çeşitli programlar yardımcı eleman olarak grafik tasarım ürünlerinin tasarımında kullanılmaya başlamıştır. Piksel ve vektörel tabanlı olarak kullanılan bu programların bazıları şunlardır; Adobe Photoshop, Adobe İllüstratör, Adobe In Design, Adobe After Effect, Free Hand ve Cinema 4D gibi programlardır. Bu programlar aracılığıyla grafik tasarımcılar fotoğraflar üzerinde farklı efektler uygulayabilmektedirler. Salt resmin iletişim açısından veremediği etki grafik tasarım ürünlerinde çok daha etkili şekilde verilebilmektedir. Örneğin Obama'nın portresinin afiş tasarımı yapan Fairey, seçim kampanyası ile ilgili afiş tasarımı fotoğraf kullanmak yerine vektörel tabanlı illüstratör programıyla resmettiği bir görseli kullanarak alıcının dikkatini çekmenin yolunu aramıştır. Günümüzde pek çok sanatçı artık bilgisayar yardımı kullanarak tasarımlarını hazırlamakta ve en iyi örneğini çıktılarını alarak ya olduğu gibi ya da üzerinde müdahaleler ederek eserlerini hazırlamaktadır (Atmaca, 2011: 296-297). Kısacası alıcı üzerinde farklı ve çekici etki yaratabilmek için grafik tasarımcılar fotoğrafları, salt fotoğraf olmanın en az bir adım ötesine taşıyarak programlar aracılığıyla grafik tasarım ürününe dönüştürebilmektedirler. Afiş tasarımlarında portre yoğun bir kullanıma sahiptir. Portre doğrudan alıcının okuduğu bir görsel olarak değerlendirilebilir. Afiş tasarımlarında fotografik portrenin grafik tasarım ürününe dönüştürülmesi, yeniden görselleştirilmesi alıcının dikkatini çekmekte ve mesajın iletimini daha da arttırabilmektedir.

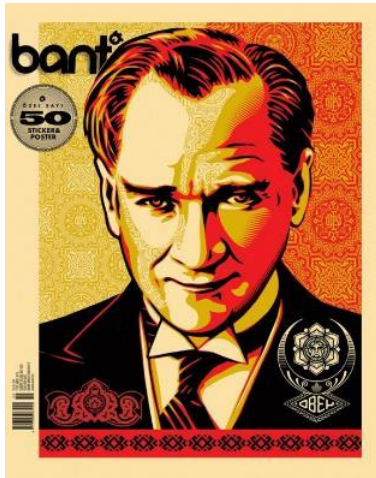
Resim sanatının özellikle realist tarafına vurgu ve katkı yapan fotoğraf, makineleşmenin artmasıyla oluşan ortamda yine bir mekanik sistem tarafından tasarlanıp meydana getirilmiş ve resim sanatını etkilemeyi başarmıştır. Resimdeki optik unsurlar Camera Obscura'nın icadıyla (Çetin, 2006:10) birlikte daha etkin şekilde kullanılmıştır. Fotoğrafın bir sanat dalı olarak kabul edilmesinden sonra fotoğraf ve yaratıcılık ilişkisi gündeme gelmiştir" (Saraoğlu,

2010: 72). Burada söz konusu olan yaratıcılık sanatçının fotoğrafa kattığı artı değerle ilişkilidir. Shepard afiş tasarımlarında kendi yaratıcılığını kullanmıştır. Fotoğrafları yeniden yorumlayarak lekesel değerlerle amacı doğrultusunda kullanmıştır. “Teknoloji ve iletişim arasındaki ilişkiyi daha derinlemesine işleyen kimi tasarımcılar, bilginin niteliğinin olanaklarını yeniden düşünmeye başlamışlardır” (Armstrong, 2007: 126).

6. Shepard Fairey’nin Afiş Tasarımlarında Bir Anlatım Ögesi Olarak Portrenin Kullanımı

Shepard Fairey kendisine M. K. Atatürk’ün afişi için teklif götürüldüğünde önce araştırmış ve sonrasında kabul etmiştir (<http://elmaaltshift.com/obey-shepard-fairey/>).

Mustafa Kemal Atatürk adına yaptığı posterde Atatürk’ün bir portresini vektörel tabanlı bir program olan Illustrator aracılığıyla yeniden yorumlamıştır. Betimlediği portre kırmızı, siyah, sarı renkleriyle ton olmadan lekesel olarak boyanmıştır. Tasarladığı Atatürk portresinde yüz hatları içerisine geleneksel Türk motiflerini işlemeye çalışmıştır. Bu motifler aracılığıyla yüze ışık-gölge verildiği anlaşılmaktadır. Yüzün ve kıyafetin resimsel olarak işlenmesinde renklerin lekesel ve düz tonlanması yanında çizgisel boyutlandırma ve kontur çizgileri de görülmektedir.

Resim 1. Mustafa Kemal Atatürk-Bant Dergisinin Kasım Ayı Kapak Tasarımı.
(<http://elmaaltshift.com/obey-shepard-fairey/>)

Tasarımcının, afişin konusu olan Atatürk portresini illüstratör programında düzenlediği görülmektedir. Afişin fonunda ise düz, yüzeysel olarak geleneksel motifler kullanıldığı görülmektedir. Sanatçının afişteki yazı, logolar ve logotype’larda daha çok motif ağırlıklı bir betimlemeye gittiği görülür. Afiş tasarımında Shepard birçok eserinde kullanmış olduğu “OBEY” ikonuna yer vermiştir.

Shepard bu tasarımda bir portre çalışmanın ötesine geçerek, Atatürk’ün kimlik ve kişiliğinden yola çıkarak Anadolu kültürüne yer vermiştir. Ele aldığı öğeler Türk kültürünü yansıtmaktadır. Portrede kullanılan geometrik formlar Atatürk’ün realist

görüntüsüne zarar vermediği gibi daha çok ilgi uyandırmakta ve dikkat çekici konuma getirmektedir. Renkler arasında bir uyum söz konusudur. İfadenin güçlü olmasına dikkat edilmiştir. Somut öğelerden yola çıkılarak soyutlamaya gidilmiştir. Tasarımda Atatürk’ün bilinen çok etkili, anlamlı göz ifadesine, bakışlarına özellikle yer verilmiştir. Afişte kullanılan tipografik öğeler çalışmayla bir bütünlük içerisinde (Resim 1).

Shapard Fairey’in Barak Obama’yı konu edindiği afiş çalışması üzerine betimlemeler; Fairey bu afiş çalışmasında (Resim 2) grafiksel açıdan portreyi vektörel olarak stilize etmiş ve tonlamayı lekesel vermiştir. Afiş tasarımında kırmızı, siyah, turkuaz renklerini kullanmıştır. “O” harfi üzerinde Amerika’yı temsil eden bayrak, kırmızı ve beyaz spiral çizgilerle verilmiştir. Portreyi vektörel tabanlı bir programda fotoğraftan illüstratif bir resme dönüştürmüştür. Portre ayrıntıdan sıyrılmış sade ve pürüzsüz görülmektedir. Obama’nın başını yukarı doğru tutması ise vücut dili açısından gücü ve otoriteyi simgelemektedir. Kompozisyonda çift taraflı karşılıklı hem fonda hem de portrede kırmızı ve turkuaz renk dengesi dikkat çekmektedir. Tasarımda ikonik bir imaj bulunmaktadır (Resim 2).

Resim 2. Shapard Fairey’in Obama yönetiminde cezaevi hizmet talebiyle ilgili Umut isimli afiş tasarımı. (<https://www.google.com.tr/search?>)

Shapard Fairey’in bu afiş tasarımında portre siyah ve beyaz renklerle tamamen stilize edilmiştir. Afiş tasarımının dış çerçevesi siyah çizgiyle portrenin siyah beyaz görüntüsü afişin kompozisyonunu dengelemektedir. Sanatçı afiş tasarımında “OBEY” yazısını slogan mesaj olarak kullanmıştır. “OBEY” yazısı kırmızı içerisinde beyaz ve büyük italik harfle yazılmıştır. Afiş tasarımının önemli bir parçası olarak kullanılan “OBEY” yazısı afişte büyüklüğü itibarıyla kendini okutmaktadır.

Resim: 3. Shepard Fairey imzalı dev posteri- Courtesy University Of Southampton. (<https://www.google.com.tr/search?>)

Shepard afiş tasarımlarında dikkat çekiciliği ön planda tutmaktadır. Tasarımları sokaklarda duvarlara asılmıştır (Resim 3).

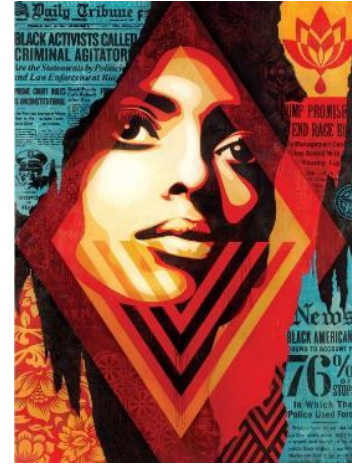
Resim: 4. Shepard Fairey 2019 Wall Calendar. (<https://www.google.com.tr/search?>)

Shepard Fairey’in Resim 4’teki Treson gallery isimli afiş tasarımında zengin bir işleme ile afişi resimsel kompoze etmiştir. Sanatçı Hintli bir kadını ve Hindistan geleneksel formunu afişinde resmetmiştir. Afiş tasarımında kırmızı, turkuaz, sarı, siyah renkleri kullanılmıştır. Afiş tasarımında portreyi fotoğraftan resme dönüştürmek amaçlı vektörel tabanlı illüstratör programı kullanılmıştır. Tasarımda bayrağa ve güneşe benzer çizgisel bir tasarım da göze çarpmaktadır.

Resim: 5. Force majeure, 2011, screenprint on paper 18x24 in (45.72X60.96 cm). (<https://www.google.com.tr/search?>)

Sanatçı Resim 5’teki afiş tasarımında kırmızı, mavi siyah, lacivert, beyaz renklerini kullanmıştır. Diğer afişlerinden farklı olarak motiflerin işleniş tasarımı ışık gölge ve üç boyut etkisi katmıştır. Çiçek ve soyut motifler resmin hemen hemen tamamına hâkimdir. Afiş tasarımında yer alan motifler tasarımda konu edinen ülkenin geleneksel motiflerine uygun şekilde imgenlenmiştir. Portrenin konusu olan asker kadını işleyen sanatçı elinde silah ile hazır ol durumunda bir asker betimlemesi yapmıştır. Silahın ucundaki gül özgürlüğü simgelemektedir. Sanatçı portreyi vektörel tabanlı çizim programı olan illüstrator programıyla fotoğraftan resme dönüştürmüştür.

Resim: 6. Bias By Numbers. Shepard Fairy. Damaged. Presented by Obey Giant and Library Street Collective at Werkartz. Photo Courtesy of the Gallery. (<https://www.google.com.tr/search?>)

Sanatçı Shepard, Resim 6’daki afişinde fonda gazete sayfaları, stilize çiçek resimleri, geometrik ve çizgisel formlar kullanmıştır. Portre orta noktada yer alsa da yamuk bir dörtgen içerisine alınmış ve çizgisel formlarla çerçeve şeklinde desteklenmiştir. Kırmızı, mavi, sarı turkuaz, siyah afiş tasarımında kullanılan renklerdir. Afiş tasarımı, kolaj tekniği kullanılarak tasarlanmıştır. Tasarımda yer alan kadın

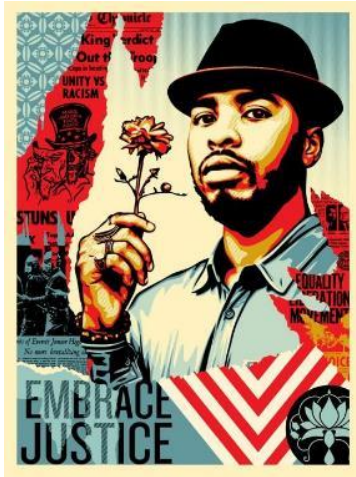
figürü lekese renk geçişleri ile verilmiş, dörtgen içerisinde baş sınırlandırılmıştır.

Resim: 7. Shepard Fairey adapts Obama's Hope poster for Trump inauguration. (<https://www.dezeen.com>)

Resim 7'deki afiş tasarımı sanatçı siyasi olarak mesaj vermek istemiştir. Afiş tasarımı Adobe illüstrator'den yararlanarak kadın portre fotoğrafını resme dönüştürmüştür. Resimde simgesel olarak Amerikan bayrağı kadının başörtüsü olarak kullanılmıştır. Kullanılan renkler kırmızı, turkuaz, yeşil, lacivert ve siyahtır. Portre tasarım programı aracılığıyla lekese bir etki ile stilize olarak sadeleştirilmiştir.

Tasarımda kullanılan lekese renklerle üç boyut etki uyandırılmaya çalışılmıştır. Diğer tasarımlardan farklı olarak sanatçı bu tasarımı yazı, logo veya logotype kullanmamıştır.

Resim: 8. Embrace Justice. (<https://www.google.com.tr>)

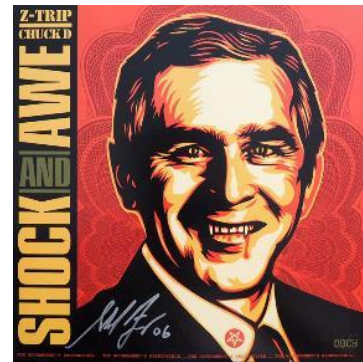
Sanatçı Resim 8'deki afiş tasarımı mesaj vermek için "EMBRACE JUSTICE" logosunu kullanmıştır. "Adalet Sarılmak" diyen sanatçı afiş tasarımı elinde gül tutan figüre yer vermiş ve fonda yer alan gazetedeki figürsel anlatımlarla destekleyerek mesajını iletmeye çalışmıştır. Elinde gül tutan figür portresini vektörel tabanlı bir tasarım programı ile tasarlamıştır. Diğer afiş tasarımlarında olduğu gibi çizgisel bir soyut lekeye yer vermiştir. Afiş tasarımı

motif kullanımı baskın değerdir ancak, sol üst kısmında kısmi görünüşlü geometrik form bulunmaktadır. Afiş tasarımı renk olarak birçok tasarımı kullandığı turkuaz, sarı, kırmızı, siyah ve beyaza yer vermiştir. Bu renkler dikkat çekici ve ilgi uyandırıcı renklerdir.

Resim: 9. Shepard Fairey, 'Oil Lotus Woman', 2018 (<https://www.google.com.tr/search?>)

Sanatçı Resim 9'daki afiş tasarımı özellikle fonda silüet halinde gazete parçaları kullanmıştır. Gazete parçalarının üstünü opasitesi artırılmış kırmızı renkle boyamıştır. Afiş tasarımı diğer fon kısımlarında motif ve stilize soyut çizgisel lekeler yer almaktadır. Kadın portresinin şapkasında rozet ve kolyesinde stilize gül kullanmıştır. Afişin tasarımı sarı, turkuaz, kırmızı ve siyah renklerini kullanmıştır. Vektörel tabanlı bir program ile kadın fotoğrafı resme dönüştürülmüş, stilize edilip lekese renklerle üç boyut ve ton etkisi vermeye çalışılmıştır.

Resim: 10. Shepard FAIREY - Z-TRIP + Chuck D |SHOCK and AWE
Screenprint on vinyl cover. 31 x 31 cm (12' in). 2005.
(<http://artsuggest.com/>)

Sanatçı Shepard Resim 10'daki afiş tasarımı 20 Ocak 2001-20 Ocak 2009 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin 43. Başkanlığını yapan George Walker Bush'u bir vampir'e benzeterek siyasi eleştirel bir mesaj vermek istemiştir. Afiş tasarımı fonunda tipografik öğeler kullanılırken özellikle dolar'da bulunan motiflere de yer verilmiştir. Portrenin gözlerini ve dişlerini vampir'e benzetmesi, ağzından kan akması, yüze kötü bakışlı gülüş ifadesi vermesi, "SHOCK AND AWE" yazısı, gömleğin

yakasındaki siyonizm simgesi, fondaki para motifi ideolojik mesajı netleştirmektedir. “OBEY” ikonunu bu afiş tasarımında da kullanmıştır. Sanatçı tasarımında kırmızı, sarı, siyah ve yeşil renkleri kullanmıştır. Afiş tasarımında Bush'un vesikalık fotoğrafı kullanılmış ancak, vektörel tabanlı programlardan birinin aracılığıyla portre stilize edilmiştir. Bu tür tasarımlar bilgisayar ortamı dışında tasarımcının manuel uygulamalarıyla da gerçekleştirilebilir. Önemli olan, mesajın etkili şekilde verilebilmesi için gerekli olan görselin oluşturulmasıdır.

Sonuç

Sanatçı Shepard, afiş tasarımlarında kültürel değerlere uygun form ve motifler kullanmıştır. Bazı afiş tasarımlarında ise vermek istediği mesajı destekleyici öğelere yer vermiştir. Örneğin, gücün ya da kültürel değerlerin simgesi olarak parada yer alan motiflere yer vermiştir.

Sanatçı birçok afiş tasarımında itaat etmek anlamında “OBEY” logosunu bir slogan olarak kullanmıştır.

Sanatçı afiş tasarımlarında kullandığı portre resimlerinde vektörel tabanlı Adobe Illüstrator, Free Hand gibi vektörel çizim programları kullanmıştır. Bu şekilde fotoğrafları birer grafik tasarım ürününe dönüştürmüştür.

Sanatçı genelde afiş tasarımlarında özgürlüğü anlatan ifade, imge ve yazılar kullanmıştır. Portre ise tasarımlarında önemli bir anlatım ögesi olmuştur. Sanatçı afiş tasarımlarında ağırlıklı olarak kırmızı, mavi, sarı turkuaz ve siyah renklerini kullanmıştır. Shepard tasarımlarında yer alan portrelerinde kullanılan vektörel tabanlı çizim programlarıyla elde ettiği lekesel renkler ve renk geçişleriyle üç boyut ve ton etkisi vermeye çalışmıştır. Kullandığı portreler aracılığıyla siyasi ve sosyal mesajlar vermiştir. Tasarımlarda düz çizgilerden oluşan soyut simgesel öğeler ön planda olup göze çarpmaktadır.

Afiş tasarımlarında, etkili iletişim açısından alıcı üstünde farklı ve çekici etki yaratmak için fotoğrafları vektörel programlar aracılığıyla simgesel resimlere dönüştürmüştür. Çizgilerle meydana getirdiği soyut formlar ile mesaj içerikli sembolik resimlemeler yapmıştır.

Araştırma sonucunda grafik tasarım ürünü olarak tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu, bir mesajı iletmek veya bir ürünü tanıtmak amacıyla hazırlanan afiş tasarımlarında özellikle portre kullanımının dikkat çekme ve ilgi uyandırma açısından önemli olduğu görülmüştür.

KAYNAKÇA

Armstrong, Helen, (2007), **Grafik Tasarım Kuramı**, (Çev. Mehmet Emir Uslu), Espas Sanat Kuram Yayınları, ISBN0978-605-4363-01-8, İstanbul.

Atmaca, Anıl, E., (2011), “Modern Sanat Ve Bilgisayar Destekli Sanat Çalışmaları (Dijital Art)”, **Karabük Üniversitesi S.B.E.-Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt.10., Sayı.37.

Çetin, Nehir, (2006), “20. Yüzyılda Fotoğraf-Resim Sanatı İlişkisi”, **(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)**, İstanbul.

Saraoğlu, M. Semih, (2010), “Reklam Fotoğrafçılığının Tüketici Tercihlerine Etkisi (Kütahya Örneği)”, **(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)**, Kütahya.

<http://www.artnet.com/artists/shepard-fairey/>

<http://elmaaltshift.com/obey-shepard-fairey/>
https://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=3UgEr_jSvSidHM:
https://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=0FizxIHjy0coOM:
https://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=ShNd2178vPIkxM:
mosehttps://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=ffVzSFvcWJ8M_M:
https://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=hJXMWfJ3DCC3mM:
<https://www.dezeen.com/2017/01/19/shepard-fairey-adapts-barack-obama-hope-poster-donald-trump-inauguration/>
https://www.google.com.tr/search?q=shepard+fairey&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwid6ZfOts7eAhUBEywKHcaBAh0Q_AUIDigB&biw=1280&bih=882#imgrc=72-86-0ACXu2_M:
<http://artsuggest.com/en/vinyl-covers-selection/1082-shepard-fairey-z-trip-chuck-d-shock-and-awe.html>
<http://www.gelisenbeyin.net/afis.html> (18/11/2018)